

Nieuwe iFOB-test: praktische toelichting testmethode en afnameset

Op 14/09/2020 nemen we een nieuwe analysemethode in gebruik voor het opsporen van occult bloed in stoelgang: de OC-SENSOR IO® (firma Eiken Chemical).

PRAKTISCH

AFNAMEBUISJE TE GEBRUIKEN DOOR DE PATIËNT

Stalen worden bij voorkeur afgenomen met behulp van een afnamebuisje met buffer in. De buffer zorgt voor stabilisatie van hemoglobine waardoor een goede bewaring verzekerd is. Stalen dienen in de koelkast bewaard te worden tot het ophalen door de koerier. Deze nieuwe werkwijze zorgt voor een versnelde analyse van het faecesstaal en een vereenvoudiging van het testproces voor het labo.

Een gewoon faecesrecipiënt kan eventueel ook gebruikt worden indien het staal zo snel mogelijk aan het laboratorium wordt bezorgd (maximaal tot 24 u te bewaren bij 2-8 °C). Pre-analytische condities zoals langdurige bewaring of temperatuur, veroorzaken een snelle afbraak van hemoglobine met vals negatieve resultaten tot gevolg.

De nieuwe iFOB (OC-SENSOR) afnameset bevat (zie afbeelding):

- afnamebuisje met absorptiefilter (groen omhulsel)
- opvangpapier voor stoelgang
- gebruiksaanwijzing voor de patiënt

Gelieve vanaf 14/09/2020 enkel nog de nieuwe iFOB-test (OC-SENSOR) mee te geven aan uw patiënten.

U kunt deze online of via het bestelformulier bij ons bestellen.

De **vorige iFOB-sets** (bioNexia – Biomérieux) zijn **niet compatibel** met de nieuwe testmethode en kunnen dus niet meer gebruikt worden. U mag deze weggooien of terugbezorgen aan het labo.

VALKUILEN

- De nieuwe iFOBT is **niet geschikt voor het opsporen van hoge gastro-intestinale bloedingen**.⁽¹⁾ Ook de gFOBT bepaling (guaiac) geeft té vaak vals negatieve resultaten waardoor we besloten hebben om deze test niet meer uit te voeren. Bij vermoeden van een hoge gastro-intestinale bloeding is enkel een gastroduodenoscopie geschikt om een bloeding al dan niet te bevestigen en een diagnose te stellen.
- Een Colorectal Cancer (CRC) letsel bloedt doorgaans met tussenpozen, waardoor er slechts af en toe bloed in de stoelgang aanwezig is. Doordat de analyse op een kleine hoeveelheid stoelgang gebeurt en een momentopname is, kunnen **vals negatieve resultaten** voorkomen. Dit is het geval bij alle types testen voor het opsporen van occult bloed, onafhankelijk van de technische karakteristieken van de testmethode. Door de hoge sensitiviteit van deze methode worden vals negatieve resultaten wel tot een minimum beperkt.
- Om **vals positieve resultaten** te vermijden, mag deze test niet uitgevoerd worden tijdens de menstruatieperiode, bij aanwezigheid van bloedende aambeien of in geval van hematurie.

Geautomatiseerde iFOB-testmethode voor het opsporen van colon- of colorectaal carcinoom (CRC)

De nieuwe test **vervangt** de huidige kwalitatieve iFOBT (bioNexia®) en de gFOBT (HEMDETECT®).

Op een geautomatiseerde manier detecteert de test hemoglobine en geeft een **kwantitatief** resultaat weer indien er hemoglobine in het stoelgangstaal aanwezig is.

Uit klinisch vervolgonderzoek bij deelnemers met een positieve iFOBT is gebleken dat bij een afkapwaarde van 75 ng/mL (15 µg Hb/gram faeces) er een optimale balans is tussen sensitiviteit en specificiteit voor het opsporen van CRC.(2,3) Dit laat een hoge detectiegraad voor CRC en premaligne adenomen toe.

Het Vlaams Bevolkingsonderzoek naar dikke darmkanker gebruikt dezelfde testmethode en cutoff.

De sensitiviteit van de iFOBT bij een 2-jaarlijkse screening voor een in situ en invasief CRC is hoog, 94% en 85% respectievelijk.(2,3) Dit voldoet aan de sensitiviteit die vooropgesteld wordt in verschillende Europese richtlijnen. Met 96,4% heeft de methode ook een hoge specificiteit, waardoor onnodige coloscopieën kunnen vermeden worden.

Het Vlaams Bevolkingsonderzoek stelt dat elke man en vrouw vanaf 50 jaar best deelneemt aan een colorectaal screeningsprogramma.(2,3) Gerandomiseerde trials hebben aangetoond dat screening met iFOBT de mortaliteit door colorectale tumoren met 16% reduceert. Het voorgesteld screeningsinterval is 2-jaarlijks.

LITERATUUR

1. Harewood DC, et al. Detection of occult upper gastrointestinal tract bleeding: performance differences in fecal occult blood tests. Mayo Clin Proc 2002;77:23-8.
2. Jaarrapport 2019. <https://dikkedarmkanker.bevolkingsonderzoek.be/sites/default/files/atoms/files/jaarrapport2019.pdf>
3. Immunochemical faecal occult blood tests for colorectal cancer screening. Hoge Gezondheidsraad. No. 8901. 8/05/2013. https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/hgr_8901_advies_colorectaal.pdf